

БАЛИЗ

Българска Асоциация за Лица с Интелектуални Затруднения

2/20/2024

ОБОБЩЕН ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА РЕАЛИЗИРАНИТЕ ДЕЙНОСТИ И ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ 2023 година

Мисия

Мисията на БАЛИЗ е да защитава правото на достоен и независим живот за хората с интелектуални затруднения и техните семейства чрез осигурен достъп до качествени услуги, подкрепено вземане на решения и възможности за трудова заетост. БАЛИЗ се застъпва за провеждане на национална и местна политика, която подкрепя пълноценното включване на хората с интелектуални затруднения и техните семейства във формирането, мониторинга и контрола на национални, регионални и местни политики свързани с тях.

За нас

Българска асоциация за лица с интелектуални затруднения (БАЛИЗ) е национална мрежа от организации за хора с интелектуални затруднения, техните семейства, застъпници и професионалисти. Асоциацията е основана през 1993 г., а през 1996 г. Министерски съвет признава нейната национална представителност. БАЛИЗ е член на Европейската асоциация на организации на лица с интелектуални затруднения и техните семейства (Inclusion Europe) и Международната федерация на родителски организации за защита човешките права на хората с интелектуални затруднения (Inclusion International) и на Европейската асоциация на доставчиците на услуги за хора с увреждания (EASPD).

Основни направления на дейността на организацията:

- Популяризиране на подходи за подобряване качеството на живот на лицата с интелектуални затруднения и техните семейства – застъпничество и самозастъпничество
- Подпомагане дейността на родителските организации на БАЛИЗ за предоставяне на подкрепа на лицата с интелектуални затруднения и техните семейства
- Обучения и консултации за повишаване на организационния капацитет

Сдружения членове на БАЛИЗ

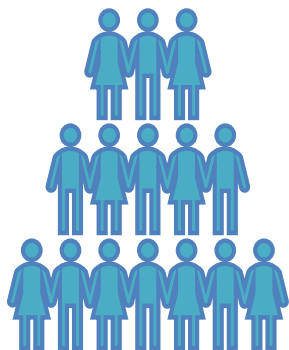
В БАЛИЗ членуват 37 сдружения, които обхващат 95 от общини в България.

През 2023 г. БАЛИЗ финансира дейности на членовете си на проектен принцип на местно и регионално ниво.

БАЛИЗ работи по трите направления за финансиране, които съответстват на стратегическите и годишни приоритети на организацията.

2023 година в цифри

Самозастъпниците....

202 участника в местни самозастъпнически групи

Проведени 10 заседания на Парламента на самозастъпниците с 25 участника

153 участника в срещи и годишното общо събрание на Националната платформа на самозастъпниците

Проведени 10 уебинара за повишаване капацитета на самозастъпниците

Проведени 6 местни самозастъпнически инициативи с 348 участника

Разработена и функционираща онлайн Национална платформа на самозастъпниците (НПСБ) - <https://npsb.bg/>

Родителите...

Подкрепени 18 сдружения чрез финансиране на малки проекти

Подкрепени 35 местни инициативи, застъпнически събития, дни на способностите и др., свързани със правата на хората с интелектуални затруднения

191 участника в родителски групи за подкрепа

Проведени 23 срещи за взаимпомощ от родители експерти от опит и 15 срещи, уебинари и дискуссионни форуми

154 участника в срещи, уебинари или дискуссионни форуми за родители от мрежата на БАЛИЗ

Професионалистите

Изготвени 6 програми за професионалисти

Проведени 10 срещи и уебинари за професионалисти по конкретни теми, свързани със застъпничество за правата на хората с интелектуални затруднения

124 участника в срещи и уебинари за професионалисти

БАЛИЗ

Българска Асоциация за Лица с Интелектуални Затруднения

Общността

Изготвени и разпространени 400 информационни материали

25 публикации за дейността на БАЛИЗ в печатни, електронни и интернет медии и социални мрежи

Изготвени 3 пакети информационни материали в текст "лесен за четене"

Съдържание

1. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА ПОДХОДИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ НА ЛИЦАТА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ И ТЕХНИТЕ СЕМЕЙСТВА - САМОЗАСТЪПНИЧЕСТВО И ЗАСТЪПНИЧЕСТВО	4
1.1. Подкрепено вземане на решения от лица с интелектуални затруднения	4
1.2. Развитие на самозастъпничество и застъпничество на местно ниво	5
1.2.1. Платформа на самозастъпниците	5
1.2.2. Парламент на самозастъпниците към БАЛИЗ	7
1.3. Застъпничество	11
1.3.1. Участие на БАЛИЗ в национални съвети и работни групи	11
2. ПОДПОМАГАНЕ ДЕЙНОСТТА НА РОДИТЕЛСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ НА БАЛИЗ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПОДКРЕПА НА ЛИЦАТА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ И ТЕХНИТЕ СЕМЕЙСТВА	12
2.1. Подпомагане дейността на родителските организации на БАЛИЗ за предоставяне на подкрепа на лицата с интелектуални затруднения и техните семейства	13
3. ОБУЧЕНИЯ И КОНСУЛТАЦИИ ЗА ПОВИШАВАНЕ ОРГАНИЗАЦИОННИЯ КАПАЦИТЕТ НА ЧЛЕНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ НА БАЛИЗ	15
3.1. Обучения, реализирани от Сдруженията, членове на БАЛИЗ	15
4. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ РАБОТАТА НА БАЛИЗ, МЕЖДУНАРОДНИ СЪБИТИЯ И ПАРТНЬОРСТВА	16
5. АНАЛИЗ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ДЕЙНОСТИТЕ В МЗРЕЖАТА НА БАЛИЗ	17

БАЛИЗ

Българска Асоциация за Лица с Интелектуални Затруднения

Отчет за дейността по основните направления

1. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА ПОДХОДИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ НА ЛИЦАТА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ И ТЕХНИТЕ СЕМЕЙСТВА - САМОЗАСТЪПНИЧЕСТВО И ЗАСТЪПНИЧЕСТВО

1.1. Подкрепено вземане на решения от лица с интелектуални затруднения

През първото тримесечие на годината приключи проект „Устойчива промяна“, финансиран от Фондация Отворено общество. Целта на проекта беше да повиши възможностите на хората с интелектуални затруднения да участват във вземане на решения за техния живот и да осигури превенция на поставянето под запрещение.

Проектът постигна своите цели и от гледна точка на ефективността - значими промени във връзка с подкрепеното вземане на решения. На първо място, дейностите повишиха шансовете на хората с интелектуални затруднения да участват активно при вземането на решения за техния живот. Най – значимата промяна във връзка с това участие е създаването на първия в страната Парламент на самозастъпниците и неговата роля в развитието на умения за участие в политиките за хора с увреждания. Друга промяна беше идентифицирана във връзка с увеличаването на самозастъпническата мрежа в страната и развитие на лидерския капацитет на членовете ѝ. В тази връзка в последния период на реализиране на проекта започна да функционира цялостно и онлан платформата на самозастъпниците (<https://npsb.bg/>).

На следващо място, подкрепата за родителите и професионалистите предостави възможност за дискутиране на ключови въпроси относно подкрепено вземане на решение, запрещение, автономност и други. През първите месеци на годината бях проведени две срещи с професионалисти и родители с цел повишаване на техния капацитет. Първият семинар беше за екип на социална услуга от гр. Варна; темата, продължение на дискутираните във връзка принципи и стандарти при предоставяне на модела за подкрепено вземане на решение в новите социални услуги. Втората среща беше проведена на място, в гр. Стара Загора. Представени и обсъдени бяха връзките между модела за подкрепено вземане на решение в новите социални услуги и ролята на допълващата и алтернативна комуникация. В края на проекта беше осъществено проучване и анализ на резултатите, които показаха високо ниво на удовлетвореност на родителите от проведените уебинари и разговори.

От гледна точка на устойчивостта, трябва да се отбележат разработените в края на проекта Стандарти за качество на услугите по подкрепено вземане на решение, които ще улеснят работата на доставчиците и ще гарантират правата на хората с интелектуални затруднения. През изминалия период бяха разработени Стандарти за качество на услугите по Подкрепено вземане на решение. Стандартите са необходими от гледна точка на прилагането на Закона за социалните услуги (ЗСУ)

БАЛИЗ

Българска Асоциация за Лица с Интелектуални Затруднения

и Закона за хората с увреждания (ЗХУ) в рамките на услуги за подкрепа на лица с интелектуални затруднения. В този смисъл стандартите за качество на услугите по Подкрепено вземане на решение: Очертават основните норми, правила и принципи за прилагане на Подкрепено вземане на решение; Поставят обща рамка на системите за осигуряване на качеството на ПВР като подход, базиран на правата на хората с увреждания; Дават възможност за осигуряване и подобряване на качеството на услугите за хора с интелектуални затруднения.

Стандартите за прилагане на мерките за подкрепа са представени в 16 основни области, които съдържат приложимата национална рамка, самоопределянето на човека, комуникацията и информираното съгласие, конфликта на интереси и др. Всяка област на стандартизиране включва определен брой стандарти, които могат да бъдат използвани както за предварителен анализ на прилагането, така и за оценка на качеството.

1.2. Развитие на самозастъпничество и застъпничество на местно ниво

Изпълнението на малките проекти в мрежата на БАЛИЗ в направление **„Популяризиране на подходи за подобряване качеството на живот на лицата с интелектуални затруднения и техните семейства - застъпничество и самозастъпничество“**, което включва: засилване на капацитета на самозастъпническите мрежи; създаване на нови самозастъпнически групи; разработване, преглед и адаптиране и за работа в онлайн среда на програми за самозастъпници; провеждане на обучения на самозастъпници; повишаване на капацитета на професионалистите и родителите на хора с интелектуални затруднения за прилагане на мерки за подкрепа и превенция на запущеността включваше два проекта, изпълнявани от три организации, членове на БАЛИЗ – РДПЛУЗ – гр. Видин, РАЛИЗ – Русе, гр. Русе в партньорство със Сдружение „Надежда за добро бъдеще“ – гр. Силистра.

1.2.1. Платформа на самозастъпниците

Гласът на всеки самозастъпник/човек с интелектуални затруднение трябва да бъде чул, като това е в центъра на новата Европейска стратегия за хората с увреждания и в член 12 от Конвенцията на обединените нации за правата на хората с увреждания (КПХУ). Това определя правото на хората с увреждания да изразяват мнение и да се вземе предвид това мнение, когато се вземат решения, които ги засягат. През 2015 г. в България се създаде първата по рода си Национална платформа на самозастъпниците към БАЛИЗ. Неформалната организация обединява хора с интелектуални затруднения и техни подкрепящи, които публично говорят за себе си, стоят зад своите убеждения и се застъпват за правата и равнопоставеността пред закона на всички лица с интелектуални затруднения от страната.

За да подкрепи участието на лицата с интелектуални затруднения във всички сфери на живота и реалното им социално включване, в мрежата на БАЛИЗ бяха организирани и проведени различни

БАЛИЗ

Българска Асоциация за Лица с Интелектуални Затруднения

дейности и обучителни стратегии за натрупване на опит, умения и компетентности на самозастъпниците: срещи с политици и участия в събития, платформи за онлайн споделяне, дискусии по теми, актуални за самозастъпниците, стратегии за активно учене в малки самозастъпнически групи.

Срещите на самозастъпниците за повишаване на капацитета им започнаха с онлайн-среща на тема „Конфиденциалност - предпазване от рискове и злоупотреби, споделяне на лична информация“, домакини бяха самозастъпниците от гр. Варна. Срещата се проведе на 30. 05.2023 г. В срещата взеха участие 23 самозастъпници от София, Русе, Ловеч, Пловдив, Видин, Троян, Тетевен и Варна.

В рамките на проекта на Фондация „Светът на Мария“ - гр. София - „Подкрепа за самозастъпниците с интелектуални затруднения от Дневен център „Светове“ през 2023 г. бяха проведени онлайн срещи на самозастъпниците с домакини самозастъпниците от Дневен център „Светове“. Първата среща се състоя на през месец юли на тема „Музиката“. Участниците имаха възможност да споделят с всички каква музика предпочитат, в какви ситуации слушат музика, как се прави плейлист. В срещата взеха участие 23 самозастъпници от София, Русе, Ловеч, Пловдив, Видин, Троян, Тетевен и Варна. Втората среща през същия месец беше посветена на храненето. Участниците бяха 24, от София, Русе, Ловеч, Пловдив, Видин, Троян и Тетевен. По време на срещата се обсъдиха видовете храни, балансираното хранене, любими храни и храни, които трябва да се избягват, сезонното хранене, техники на пазаруване. Третата среща се проведе през месец август. Присъстваха 24 самозастъпника, от услугите на мрежата на БАЛИЗ - Габрово, Троян, София, Ловеч, Добрич, Варна, Русе и Видин. Беше обсъждана същността на социалните услуги, какви видове могат да бъдат и какви са техните цели. През годината продължиха седмичните срещи със самозастъпниците, на които се обсъждаха актуални за тях теми. Срещите бяха част от срещата тип „завършващ кръг“, която се провежда всеки четвъртък в края на деня. На всяка от срещите беше провокирана дискусия за обсъждане на значимите за самозастъпниците събития от седмицата и беше обсъждано какво да бъде включено в представянето във Вайбър групата „Светове“. Дискусиите бяха интегрирани в програмата и дейността на дневния център, като в рамките на самите дискусии беше изградена и култура за обсъждане на ключови въпроси за услугата с участието на потребителите като самозастъпници и членове на потребителския съвет.

Четири срещи на Платформата се проведеха в периода октомври - декември, като домакини бяха различни организации от мрежата на БАЛИЗ. Първата среща, през месец октомври беше на тема „Какви нови умения съм научил в социалната услуга“. Домакините от „Светът на Мария“ и Дневен център „Светове“ представиха себе си и споделиха личния си опит в своята работа. Включиха се и други самозастъпници с представяния и споделен опит. Присъстваха 25 самозастъпници от София,

БАЛИЗ

Българска Асоциация за Лица с Интелектуални Затруднения

Варна, Добрич, Габрово, Ловеч, Русе, Видин, Сливо поле, Троян, Згалево - https://www.facebook.com/MariasWorldFoundation/?locale=bg_BG

През месец ноември в рамките втората за периода среща на платформата, самозастъпниците споделиха своя опит за независим живот. Домакини бяха самозастъпниците от Добрич, които от тази година живеят самостоятелно. Те споделиха опита си за начина, по който организират ежедневието си и как се справят със задачите си. Участниците бяха 24, от София, Варна, Добрич, Пловдив, Видин, Троян и Тетевен. През същия месец на третата среща домакини бяха самозастъпниците от гр. Пазарджик. Темата беше посветена на родния град, на забележителностите, на историята и инициативите в града. Домакините представиха своя град, след което се включиха и останалите участници с кратки представяния на родните си места. Присъстваха 25 самозастъпника, от услугите на мрежата на БАЛИЗ - Троян, София, Ловеч, Добрич, Варна, Русе и Видин.

Последната за годината среща на Платформата, заедно със заседание на Парламента на самозастъпниците се проведе на 4.12.2023 г. Домакините от Пловдив обсъдиха темата за постиженията и предизвикателствата през годината. Участниците бяха провокирани да споделят за това какво са постигнали през изминалата година, какво не са успели, с кои постижения се гордеят и т.н. Участваха 24 самозастъпници от София, Пловдив, Видин, Троян, Добрич, Сопот, Пазарджик, Варна и Враца.

В навечерието на Деня на хората с увреждания, самозастъпниците от Пловдив и Пазарджик взеха участие в баскетболен празник, организиран съвместно от Спортен клуб "ДАТЕ-Спорт Пловдив" заедно с Община Пазарджик, "Спешъл Олимпикс България", Сдружение Паралелен свят, Сектор Адаптирана физическа активност и спорт-НСА, СК Обединен спорт за всички, БК Хебър Пазарджик и приятели.

В рамките на проект „Заедно“ на Сдружение „Паралелен свят“ – гр. Пловдив през месец септември в гр. Пловдив се проведе Годишното общо събрание на Платформата на самозастъпниците от мрежата на БАЛИЗ (25 – 27.09.2023). Събитието беше в рамките на три дни, в които 55 самозастъпници обучаваха застъпници, приеха отчета за дейността на Платформата за изминалата година, разказаха за своите успехи и затруднения, планираха нови дейности, участваха в социален театър и се забавляваха заедно.

1.2.2. Парламент на самозастъпниците към БАЛИЗ

Парламентът на самозастъпниците беше създаден през 2021 г. като първият в страната орган за гарантиране на участието на лицата с интелектуални затруднения. Членовете му, 25 на брой участват в ежемесечни заседания като обсъждат предварително избрани теми.

В края на март 2023 г. беше проведено проучване на мнението на самозастъпниците, членове на Парламента относно тяхната мотивация и удовлетвореност от участието им в заседанията, което беше използвано за планиране на дейностите през годината. Анкетата беше програмирана онлайн и изпратена до всички 25 члена, като за участие се отзоваха 22 от тях. Във връзка с мотивацията им за участие в сесиите на Парламента, по-голямата част споделят, че за тях е важно да имат принос към подобряване на живота на хората с интелектуални затруднения, да участват в дискусии по важни теми и да представляват хората с увреждания. Това показва, че обществената значимост на това участие е от съществено значение за самозастъпниците. В същото време сред преобладаващите мотиви са и лични като това да имат приятели. (Графика 1).

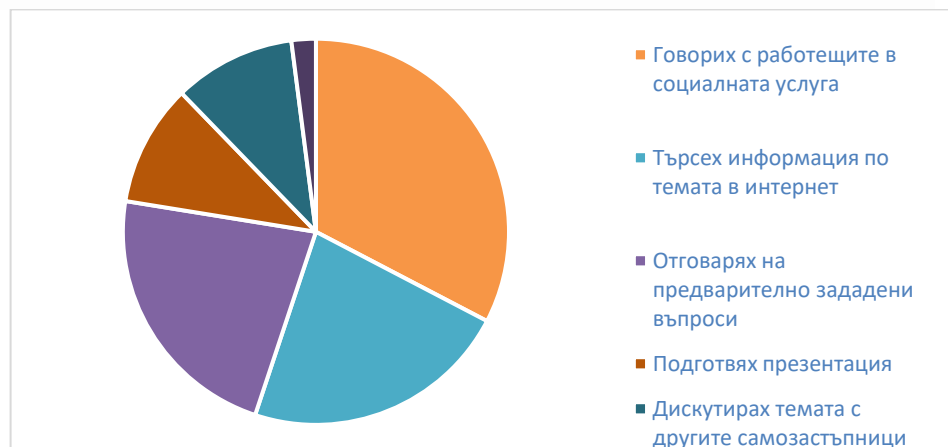
Графика 1 Мотивация за участие в заседанията на Парламента на самозастъпниците

Източник: Онлайн проучване сред членове на Парламента

Участието в срещите на Парламента е процес, който се осъществява планирано, чрез задаване на тема, подготовка на участниците, дискутиране на ниво самозастъпническа група и др. Обратната връзка от самозастъпниците потвърждава, че участието в срещите е било съпроводено с разговори, дискутиране и търсене на информация по предложените теми (Графика 2).

Графика 2 Как се подготвяхте за участие в сесиите?

Източник: Онлайн проучване сред членове на Парламента

Мненията на участвалите в проучването показва наличие на интерес към всички теми, обсъждани на заседанията, като най-вече този интерес е към достъпност, независим живот в общността, участие в живота на общността и сигурност. По отношение на значимостта мненията са сходни, с лек превес на теми като здравеопазване и равнопоставеност пред закона. (Графика 3).

Графика 3 Интерес и значимост на обсъжданите теми

Източник: Онлайн проучване сред членове на Парламента

БАЛИЗ

Българска Асоциация за Лица с Интелектуални Затруднения

През 2023 г. Парламента на самозастъпниците проведе десет онлайн-заседания на различни теми. В сесиите взеха участие всички 25 депутати от Русе, Пазарджик, Згалево, Троян, Видин, Пловдив, Тетевен, Варна, Ловеч, Добрич, които бяха подкрепени от своите застъпници.

Развитието и дейността на Парламента на самозастъпниците през 2023 г. бееш подкрепен и в рамките на проектите на РДПЛУЗ Видин – гр. Видин – проект „Парламент на самозастъпниците – знаещи и можещи“ и РАЛИЗ – гр. Русе в партньорство със Сдружение „Надежда за добро бъдеще“ – гр. Силистра - проект “ Предизвикателствата пред нас”.

Първото заседание за 2023 г. на Парламента на самозастъпниците се състоя през януари 2023 с тема, посветена на човешките права. В нея взеха участие 21 от депутатите. Бяха представени основните международни документи, които се отнасят до правата на човека, както и Конституцията на Република България, в частта, в която са описани правата на българските граждани.

През м. февруари 2023 г. се проведе сесия на Парламента на самозастъпниците на тема „Светът и ние“. Домакини бяха депутатите от гр. Русе. Депутатите се запознаха се с организациите: ООН, ЕС, НАТО, УНИЦЕФ, ЮНЕСКО. Запознаха се с мисията на всяка от тях. Обсъдиха актуални и международни проблеми. На сесията взеха участие 21 депутата подкрепени от застъпници

През месеците април и май заседанията на Парламента продължиха. Беше разработено и помагало в пакет от три работни тетрадки „Моят живот и как да го направя по-добър“ както и допълнителен материал с игри и занимателни упражнения на тема „Конвенция за правата на хората с увреждания на ООН“.

Присъственото заседание на Парламента на самозастъпниците се проведе в гр. Русе. Темата на сесията беше “ Предизвикателствата пред нас”. Депутатите разгледаха и дискутираха важни въпроси и проблеми: Равнопоставеност в образованието, Равнопоставеност в правото на труда и Равнопоставеност в обществото. Самозастъпниците изразиха своите позиции информирано и категорично. Беше проведен и тренинг за споделяне на добри практики и опит – демонстрация на белгийски модел за комуникация с младежи с интелектуални затруднения, чрез пиктограми и жестономичен език. Позициите на парламента бяха успешно представени, защитени и гласувани с мнозинство. С позициите се запознаха органи от местната власт. Парламентарната среща бе отразена в 8 местни медии.

През месец юни стартира разработването на помагалото в достъпен формат – електронно, с възможност за сваляне и разпечатване „Моят живот и как да го направя по-добър“.

Помагалото е пакет от 3 работни тетрадки, подготвен е и допълнителен материал с игри и занимателни упражнения на тема „Конвенция за правата на хората с увреждания на ООН“.

Сесиите на Парламента на самозастъпниците се възобновиха след лятната пауза и на 21.09.2023 г. беше проведено поредното заседание на Парламента, на тема: „Справедливост = Обектвност. Застъпничество.

Бяха проведени две заседания на Парламента: на 27.10.2023 и на 24.11 2023 г. Присъстваха 21 депутати. Темата беше за участието, депутатите разискваха какви видове участия съществуват, какво е гражданско участие, дали е право или е задължение. Освен това направиха и кратка ретроспекция на своите участия в различни дейности, инициативи и др.

1.2.3. Участие на БАЛИЗ в национални съвети и работни групи

През 2023 г. БАЛИЗ продължи участието си като представител в Националния съвет за хората с увреждания (НСХУ) и на Националния съвет по въпросите на социалното включване към Министерски съвет. Представител на БАЛИЗ е член на Съвета за наблюдение по Закона за хората с увреждания (ЗХУ). Също така, представител на БАЛИЗ е член на Обществения съвет в област на компетентност "Права на хората с увреждания и уязвими групи" към 48-то Народно събрание на Република България

През изминалата година БАЛИЗ изготви и съгласува в мрежата следните становища:

- до МТСП и АСП относно проблемите в Методиката за планиране на социалните услуги в изпълнение на Наредбата за планирането на социалните услуги
- на Коалиция „Детство 2025“ по предложения проект на Критерии за анализ на добри практики за високо качество и ефективност
- на Коалиция „Детство 2025“ относно информация за планове за закриване на останалите четири институции за деца от стар тип – Домове за медико-социални грижи за деца (ДМСГД) и тревожна информация за преместване на деца от Центрове за комплексно обслужване на деца с увреждания и хронични заболявания /ЦКОДУХЗ/ в ДМСГД

През изминалата година БАЛИЗ участва в заседанията на:

- Национален съвет за хората с увреждания
- Национален съвет по въпросите за социално включване
- Експертна работна група за разработване на Проект на Наредба за качеството на социалните услуги
- Постоянна експертна група за разработване на проект на План за действие за периода 2022 – 2027 за изпълнение на Националната стратегия за дългосрочна грижа
- Работната група за обсъждане на проект на Плана за действие за периода 2023-2024 г. за изпълнение на НСНБНСВ 2030

БАЛИЗ

Българска Асоциация за Лица с Интелектуални Затруднения

- Постоянна експертна група за подпомагане на координацията и мониторинга на изпълнението на Плана за действие в изпълнение на Препоръка (ЕС) 2021/1004 на Съвета за създаване на Европейска гаранция за детето 2030

Участие на БАЛИЗ в публични събития:

- Работна среща във връзка с представените проблеми от неправителствени организации и някои общини относно дадени от Агенцията за социално подпомагане указания по планирането на социалните услуги (проведена онлайн на 01.03.2023 г.)
- Работна среща „Социален петък“, проведена онлайн на 10.03.2023 г.
- Работна среща за обсъждане на въпроси, свързани с прилагането на Закона за социалните услуги и подзаконовите актове към него (проводена онлайн на 16.03.2023 г.)
- Форум „Смелост, солидарност, социална работа“, проведен на 21.02.2023 г. в зала 10 НДК. Форумът събра над 120 представители на доставчиците на социални услуги и граждански организации от 20 населени места, институции, медии, социални работници, представители на европейски застъпнически мрежи. Дискусионната среща беше по повод Световния ден на социалната работа, когато цялото общество отдава уважение на тези, които подпомагат най-уязвимите. Темата за оценката на хората с увреждания беше представена с историите на Павел, Надежда и Виктор – самозастъпници, които посещават Дневен център за развитие на трудови умения. Някои от тях работят в условията на подкрепена заетост, но само благодарение на социална услуга от фондация „Светът на Мария“.
- Проведена работна среща в мрежата на БАЛИЗ на тема: "Прилагането на ЗСУ и подзаконовата нормативна база при предоставянето на социални услуги за възрастни. Предизвикателства, трудности, очаквания и предложения." – 15.06.2023 – в Зуум, с представители на 15 Сдружения - доставчици на услуги.

Участие в кръгла маса "Проблемите на хората с увреждания и децата с хронични заболявания, редки болести и диабет в България", организирана от народния представител Елисавета Белобрадова 19.06.2023

2. ПОДПОМАГАНЕ ДЕЙНОСТТА НА РОДИТЕЛСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ НА БАЛИЗ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ПОДКРЕПА НА ЛИЦАТА С ИНТЕЛЕКТУАЛНИ ЗАТРУДНЕНИЯ И ТЕХНИТЕ СЕМЕЙСТВА

През първото тримесечие на годината беше разработена процедура за финансиране на дейности в мрежата на БАЛИЗ. Процедурата включва Насоки за кандидатстване и Формуляр за кандидатстване, както и избор на независими оценители. Получени са 16 проекта от 17 Сдружения, които са оценени и одобрени за финансиране както следва.

БАЛИЗ

Българска Асоциация за Лица с Интелектуални Затруднения

2.1. Подпомагане дейността на родителските организации на БАЛИЗ за предоставяне на подкрепа на лицата с интелектуални затруднения и техните семейства

В това направление са реализирани 10 проекта на следните Сдружения: Сдружение „Избор“ – гр. Банско; Сдружение „Св. Иван Рилски“ – гр. Бургас; Сдружение „Семеен център Мария“ – гр. Варна; Сдружение „Бъдеще и закрила за лица с интелектуални затруднения“ – гр. Габрово; Фондация „Св. Николай Чудотворец“ – гр. Добрич; Сдружение „Бъдеще за всеки“ – гр. Монтана; Сдружение „БАЛИЗ – Плевен“ – гр. Плевен; Фондация „Слънце за всеки“ – гр. София; Сдружение „Филаделфия 2002“ – гр. Стара Загора, Сдружение „Алтернативи 2017“ – гр. Стражица.

Сдружение „Избор“ – гр. Банско – проект „Приказки от планината“ беше насочен към провеждане на занимания на потребителите от дневния център и партньори, сформира се група за самопомощ на родителите, организира се фото-изложба, "Приказки от планината". В края на проекта беше организиран и проведен спектакъл "Приказки от планината" с 15 участника - <https://www.facebook.com/sdruzhenieizbor/>

Сдружение „Св. Иван Рилски“ – гр. Бургас – проект „Творим и растем ЗаЕдно“ беше насочен към дейности за деца и лица с интелектуални затруднения и родители. Бяха проведени арт-ателиета с 15 участници, както и срещи на родители за взаимопомощ с 14 участници. Беше организирана и проведена изложба с изработените творения по време на ателиетата.

Сдружение „Семеен център Мария“ – гр. Варна - проект „Обреди и танци в традициите на Варна и региона“ включваше информационно събитие, в което участниците се включиха в „Работилничка за душата“ – психодинамичен панел, воден от психолог. Също така в обстановката на Етнографския музей бяха организирани занимания „Игри и танци във фолклорните области“. Бяха осъществени и ателиета – репетиции и едно заключително събитие фолклорна вечер пред публика в к-с Албена. Участниците бяха 25 лица с интелектуални затруднения и 25 родители.

Сдружение „Бъдеще и закрила за лица с интелектуални затруднения“ – гр. Габрово – проект „Живей, решавай и твори“ реализира участие в инициативата Европейски дни на художествените занаяти, както арт-ателие за подготовка и участие в годишния Карнавал на гр. Габрово, който през 2023 навърши сто години. Бяха проведени обучителни пленери „Живей, решавай, твори!“ в градовете Трявна и Севлиево, като беше представена техниката Енкаустика. Освен това, беше реализирано участие в творческите практики на Международния панаир на традиционните занаяти, музей „Етър“. Участниците в събитията бяха 30 семейства и близки на лица със затруднения, доброволци и граждани.

Фондация „Св. Николай Чудотворец“ – гр. Добрич – проект „Независим живот“ осъществи десет тематични сесии, по време на които се разискваха теми, свързани със самостоятелния живот на мрежите за подкрепа на осем самозастъпника, от които четирима вече живеят самостоятелно. Заключителното събитие е оформено и заснето като кратък информационен филм за проекта

БАЛИЗ

Българска Асоциация за Лица с Интелектуални Затруднения

“Независим

живот”,

[https://fb.watch/oTW6vTv8Se/;](https://fb.watch/oTW6vTv8Se/)

https://www.facebook.com/foundationstnicolay?locale=bg_BG

Сдружение „Бъдеще за всеки“ – гр. Монтана – проект „Продължи напред“ – бяха подкрепени 15 родители в групата за взаимопомощ. Осъществиха се едномесечни арт-ателиета и двудневен тренинг в УОГС с. Бързия. Основните теми, които бяха застъпени са свързани с повишаване на собствената мотивация; психологическа и професионална подкрепа в критични ситуации; развиване на индивидуални компетенции за справяне с проблемите; търсене, намиране и използване на личния потенциал.

Сдружение „БАЛИЗ – Плевен“ – гр. Плевен - проект „Заедно в предоставянето на комплексна подкрепа на лицата с интелектуални затруднения и техните семейства“ беше фокусиран към представяне на самозастъпничеството в Плевен. Проведе се ателие на открито под мотото „Включи се“, двудневно събитие младежки дискуссионен форум на тема „Моите права, избор и решения“, среща на групата с родители и др. На комуникативно място в гр. Плевен беше разположен творчески кът, където хората с интелектуални затруднения творят с различни техники (енкаустика, рисуване, направа на картички, магнити, пана, сапуни, свещи и пр.)

Фондация „Слънце за всеки“ – гр. София – проект „Възможностите на Интернет в подкрепа на хората с интелектуални затруднения“ осъществи он-лайн среща по темата „Цифрови технологии“. С подкрепата на Сдружение „Закрила“ - гр. Ловеч, беше организирано и проведено събитие в Дневен център за младежи с интелектуални затруднения – гр. Ловеч, на което бе представено Приложението IDA. Участниците придобиха компетенции, относно планиране на ежедневието и личния бюджет, ориентиране в пространството, чрез ползване на Google Maps, Gmail, Messenger, Facebook. По време на разработването на приложението, от българска страна участва депутат в Парламента на самозастъпниците. Беше организирано и проведено събитие за представяне на приложението IDA, съвместно със Сдружение „Егида“ – гр. Пазарджик, на което присъстваха 30 участници - лица с интелектуални затруднения, родители и професионалисти, работещи в социалните услуги. Бяха повишени компетенциите относно планиране на ежедневието и личния бюджет, ориентиране в пространството, чрез ползване на Google Maps, Gmail, Messenger, Facebook, придобити умения за ползване на платформата ZOOM и др. Приложението IDA. Беше проведено и едно събитие в гр. Троян, за представяне на приложението, с 21 участници.

Сдружение „Филаделфия 2002“ – гр. Стара Загора – проект „Таланти и способности“ осигури пространство на родителите за запознанство, разговори, споделяне на опит и подкрепа, емоционално разтоварване чрез творчески занимания. Бяха проведени различни занимания за лицата с интелектуални затруднения, които стимулират и развиват техните социални умения и подобряват емоционалното им състояние. Бяха проведени занимания в три вида ателиета –

БАЛИЗ

Българска Асоциация за Лица с Интелектуални Затруднения

спортни, кулинарни, творчески, в които взеха участие 25 деца и младежи с интелектуални затруднения и 12 родители -

https://m.facebook.com/profile.php?id=100087593682312&locale=bg_BG&_rdr

Сдружение „Егида“ – гр. Пазарджик – проект „ По-силни заедно“ разработи концепция за потребителските съвети в сдружението и основните правила на функциониране и организация. Бяха организирани и проведени срещи с потребителите в социалните услуги на сдружението. Срещите се проведоха по предварително договорена програма с цел представяне на идеята за създаване на потребителските съвети, техните задачи, темите, които ще се обсъждат, периодичност на провеждане на заседания и др. Проведена беше и вътрешна кампания и избори за членове на съветите, конституиране и организиране на заседания. Създадени бяха три потребителски съвета с 15 участници. По време на Годишното общо събрание на Платформата на самозастъпниците от мрежата на БАЛИЗ самозастъпниците проведоха интерактивно обучение на своите застъпници на тема „Моите нужди и мечти. Как да направя живота си по-добър“. Проведено беше и двудневно обучение за застъпници през месец ноември за родители и професионалисти и от услугите на сдружението. Участваха 20 застъпници, които бяха обучени в предоставяне на услуги по посредничество и застъпничество и повишиха своя капацитет -

https://m.facebook.com/profile.php?id=100068808205247&locale=bg_BG&_rdr

Сдружение „Алтернативи 2017“ – гр. Стражица – проект „Арт терапията и спорта в подкрепа на родителите на деца и младежи с увреждания в община Стражица и община Горна Оряховица“ реализира няколко информационни събития – Кръгла маса, флашмоб, Ден на отворените врати, както и информационна кампания „от врата на врата“. Фокусът на всички тези събития беше да се засили обществената чувствителност, както и да се популяризира дейността на Сдружението на територията на общините Стражица и Горна Оряховица. В рамките на проекта се осъществиха 4 тематични арт-ателита и 5 прояви на спортен клуб „Не на различието“.

3. ОБУЧЕНИЯ И КОНСУЛТАЦИИ ЗА ПОВИШАВАНЕ ОРГАНИЗАЦИОННИЯ КАПАЦИТЕТ НА ЧЛЕНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ НА БАЛИЗ

Направлението включваше провеждане на обучения за повишаване организационния капацитет на родителски организации и тематични обучения по заявка; провеждане на индивидуални/групови консултации за самозастъпници, застъпници, родители, родителски групи и професионалисти работещи с тях.

3.1. Обучения, реализирани от Сдруженията, членове на БАЛИЗ

Сдружение „Асоциация Аутизъм“ – гр. София – проект „Провеждане на групови срещи (клинични интервизии) за професионалисти, работещи в социалните услуги за деца и/или лица с интелектуални затруднения и проблеми в развитието“ организира и проведе 5 групови

БАЛИЗ

Българска Асоциация за Лица с Интелектуални Затруднения

интервизии с продължителност 90 минути всяка със средно 16 участника във всяка с цел повишаване на нивото на подкрепа и професионално развитие на работещите в социални услуги професионалисти в мрежата на БАЛИЗ чрез участие в клинични обсъждания между равни. Бяха разработени материали за целта на представянето на случаи в социалната практика и формуляри за събиране на данни.

Сдружение „Закрила – Ловеч“ – гр. Ловеч, Проект „По-силни заедно“ планира и реализира общо 6 уебинари за 35 родители на теми: „Помощ, подкрепа, мотивация“, „Как се прави план за развиване на социално умение в малки стъпки“, „Световни практики за подкрепа и реализиране на права на хора с увреждания“, „Как развитието на умения преодолява социалните бариери пред хората с интелектуални затруднения“ и „Граници, комфорт и ежедневие“ и др. Беше подготвен и осъществен през месец юни социален театър на тема „Аз съм един от Вас“. През месец декември се представи фотоизложба на тема „Моята мечта“. Изложбата бе подредена в Арт-Кафе-Книжарница „Случвам чудеса“ и бе посветена на 3-ти декември Международния ден на хората с увреждания. На откриването присъстваха общо 50 човека, от които 35 лица с интелектуални затруднения - <https://www.facebook.com/groups/150624011794502/>

За всяко обучение беше изготвена програма, презентация и материали.

4. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ РАБОТАТА НА БАЛИЗ, МЕЖДУНАРОДНИ СЪБИТИЯ И ПАРТНЬОРСТВА

Основните канали на информация за популяризиране на дейността на БАЛИЗ са страниците на БАЛИЗ в интернет (<https://bapid.com>, <https://npsb.bg/>, <https://www.facebook.com/profile.php?id=100064524079214>), където се публикува актуална информация относно дейности на БАЛИЗ, връзки и контакти, полезни материали и събития.

БАЛИЗ е единствената организация в страната, която разработва материали в текст лесен за четене и разбиране, като по този начин осигурява достъп до информация и гарантира участието на хората с интелектуални затруднения.

БАЛИЗ е пълноправен член на Inclusion Europe, Inclusion International, European Association of Service Providers for Persons with Disabilities.

Основни международни събития, в които БАЛИЗ участва:

За отчетния период БАЛИЗ участва в програмата „Inclusion Indicators“ на Inclusion Europe. Освен това, БАЛИЗ взе участие в уебинар, посветен на технологиите в обучението на хората с интелектуални затруднения, организиран от Inclusion International. Също така, участва онлайн в заключителна конференция на EASPD – In-Tour Project. Самозастъпник от мрежата на БАЛИЗ

участва в онлайн-среща за самозастъпници - Youth meeting - Group for young advocates with intellectual disabilities and their siblings, организирана от Inclusion International.

През септември на самозастъпниците в Парламента беше предоставена възможност да се запознаят с кандидатите за вице-президент на Inclusion International, чийто пълноправен член е БАЛИЗ, и да гласуват за предпочитания кандидат.

За отчетния период самозастъпник от мрежата на БАЛИЗ участва в мастерклас за самозастъпници, организиран от Inclusion International. Екип на БАЛИЗ участва и в планираща среща по съвместен проект с Inclusion International.

През 2023г. БАЛИЗ реализира дейностите по проекта: “Time for Change - Assistive Technology for a Better Quality of Life” [“Време за промяна – Асистираща технология за по-добро качество на живот”].

5. АНАЛИЗ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ДЕЙНОСТИТЕ В МРЕЖАТА НА БАЛИЗ

Основните показатели за ефективност, заложили в доклада за размера на субсидии и други текущи трансфери/капиталови трансфери за 2023 г. са свързани с удовлетвореността на членовете от проектните дейности, повишения капацитет на самозастъпниците, родителите и професионалистите да подкрепят и да адресират предизвикателства пред упражняването на правата на хората с интелектуални затруднения. В края на годината беше проведено проучване в мрежата на БАЛИЗ, чиято цел беше да се прецени постигането на посочените показатели и да повиши възможностите за съответствие на проектните дейности на потребностите на членовете. В този смисъл, анализ беше осъществен на темите на проектите, готовността за участие в процедурите за финансиране, постигнатите резултати, както и потребности и предложения за теми през следващата година.

Проучването беше осъществено онлайн през месец ноември 2023 г. Бяха поканени всички 37 организации, членове на БАЛИЗ, като отговори изпратиха 29 от тях. В този смисъл степента на участие и представителност е голяма, тъй като само 8 организации не се включиха в попълването на въпросника.

Анализът на темите, по които са осъществявани дейности показва превес на срещите и обучителните дейности за родители и самозастъпници по 48% и двете, следвани от дейности за създаване и развитие на самозастъпнически групи 45% и 41% съответно и включващи дейности на местно ниво, както и групи за подкрепа на родители (всички по 41%). (Графика 1)

Графика 4 Теми на проектите

Източник: Количествено проучване в мрежата на БАЛИЗ

Анализът на предпочитанията показва, че дейностите за повишаване на капацитета са предпочитани за развитие в мрежата, а темата за самозастъпничеството е една от най-съществените за организациите. Необходимо е да се инвестират допълнително усилия за повишаване на капацитета в мрежата за развитие на текстове в лесен за четене формат.

Нивото на удовлетвореност на организациите от реализираните проекти е високо, като 85% от отговорилите посочват като основание възможността за допълнителни дейности в организацията, 73% възможността на срещи и контакти с други организации. По-малък е делът на посочващите високо ниво на удовлетвореност от възможностите за разширяване на мрежата чрез привличане на нови членове, партньори и експерти. Средно е нивото на удовлетвореност от възможността за създаване на нови продукти и услуги, както и възможността за срещи с местната общност. (Графика 2)

Графика 5 Удовлетвореност от осъществените дейности

Източник: Количествено проучване в мрежата на БАЛИЗ

Анализът на удовлетвореността показва, че дейностите по проектите на организациите са полезни и позволяват както развитие на допълнителни дейности, така и възможности за развитие на контакти и срещи в мрежата на БАЛИЗ.

Във връзка с постигнатите резултати, според участвалите в проучването, най-видими са промените на уменията на самозастъпниците както за общуване, така и като възможности за участие и информираност. 89% от професионалистите смятат, че е повишено участието на хората с интелектуални затруднения в услугите и в общността, 77% смятат, че уменията за общуване са повишени, а според 73% от участниците като цяло качеството на работа със самозастъпниците е повишено. (Графика 3)

Графика 6 Постигнати резултати от изпълнението на дейностите

Източник: Количествено проучване в мрежата на БАЛИЗ

Това показва, че най-видими и значими са резултатите по укрепване и развитие на самозастъпническата мрежа в страната. По-малък дял са посочили като резултат повишаване капацитета на родителите (65%), а най-малко привличане на нови членове на организацията (58%). Като цяло, резултатите се оценяват като постигнати на много високо ниво.

Анализът на ефективността показва, че дейностите постигат най-значими резултати по развитие на самозастъпничеството, както на ниво на информираност, така и във връзка с повишаване на степента на участие.

Представителите на организациите, членове на БАЛИЗ оценяват високо ползите от осъществените дейности, във връзка с различни компоненти на своята работа. На първо място се посочва директната подкрепа за разнообразяване на дейности по повишаване на капацитета за застъпничество и самозастъпничество и съвместните събития на хора с интелектуални затруднения и членове на техните семейства. На следващо място се посочват организационни ползи, сред които капацитет за застъпничество на местно ниво, познатост и контакти с местната общност, утвърждаване авторитета на организацията и създаване на партньорства.

БАЛИЗ

Българска Асоциация за Лица с Интелектуални Затруднения

Анализът показва наличие на стабилен интерес към развитие дейности най-вече във връзка с развитие на застъпничество и самозастъпничество. Налице е висока удовлетвореност от постигнатите резултати и ползи както във връзка с директната работа с хората с интелектуални затруднения, така и по отношение на организационния капацитет.

Одобрен от ОС на БАЛИЗ на 15.06.2024г.